

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Teologická fakulta

Katedra psychologie

POSUDEK VEDOUCÍHO

diplomové práce

Jméno a příjmení studenta: BTh. Miroslav Bubeník

Téma práce: Narativní psychoterapie a její využití v případech poruch osobnosti s projevy agresivního chování

Vedoucí práce: PhDr. Ing. Marie Lhotová, Ph.D.

Hodnocení:

1. Nakolik student naplnil požadavky podle zadání práce:

Student částečně splnil požadavky kladené na diplomovou práci.

Od zadání (i samotného názvu práce) se odchyluje v praktické části práce, kde z textu ani kontextu nevyplývá, že by u dvou (ze tří) uvedených kazuistik byla diagnostikována porucha osobnosti. Agresivní chování bez další symptomatiky není dostatečným podkladem pro diagnostikování poruchy osobnosti.

2. Iniciativnost studenta při postupu vypracování práce:

Přístup k práci byl samostatný, student využil dostatečné množství literárních zdrojů, čerpaných z internetu i knihovních fondů odborných pracovišť (ISZ).

Cizojazyčný zdroj uveden jeden, což by mohlo být vytknuto vzhledem k tématu práce a stále ještě chudému množství přeložených zahraničních publikací zabývajících se konstruktivismem a systemickou terapií.

Praktická část práce vychází z vlastní praxe studenta a sestává ze tří kvalitně zpracovaných kazuistik klientů a klientek, se kterými vedl individuální i párové terapie.

3. Použité metody zpracování (teoretické, empirické, atd.) a stručné zhodnocení dosažených výsledků a možností praktického využití práce:

Teoretická východiska spočívají v prezentaci agrese, poruch osobnosti a fenoménům a technikám systemické terapie (narativní přístup, dekonstrukce, externalizace). Za

účelem propojení těchto témat by bylo v rámci práce možné vsadit agresi do psychopatologie a zmínit využití systemiky/narace v klinické praxi.

Za cíl si diplomant stanovil představení narativního přístupu v systemické psychoterapii při práci; tohoto cíle dostál.

Část praktická je svou délkou srovnatelná s částí teoretickou. Po stránce kvalitativní ji však několikanásobně převyšuje. V praktické části student velmi poctivě, přehledně a do hloubky zpracoval tři případové studie z vlastní praxe. Každá z kazuistik je popsána od prvotní zakázky až po výstup z terapie a závěrečné hodnocení těchto konkrétních případů je pojato z několika úhlů (klientova, terapeutova a třetí osoby) včetně uvedení technik, které se jevily neefektivnější. Jako metodologické minus (s ohledem na téma práce) je nutno zmínit skutečnost, že bez uvedení výsledků psychiatrického vyšetření (které vzhledem k okolnostem ani u jednoho z těchto případů zřejmě nebylo provedeno) mohla být u dvou kazuistik porucha osobnosti pouze tušená/domnělá (v druhé kazuistice změna chování pravděpodobně souvisí s neurologickými dopady vážné autonehody); a dále, že v pořadí třetí popisovaná terapie byla vedena převážně s partnerkou agresora (z její iniciativy, její zakázka), nikoli s ním samotným.

4. Zhodnocení struktury (logického uspořádání práce):

Pozitivní hodnocení logické struktury práce dostává trhliny už při prohlédnutí obsahu. Projekty poradny, kde diplomant pracuje, nepatří do 1. kapitoly, nýbrž jakožto doplňující materiál tématu by se lépe vyjímaly na zadních stránkách, příp. jako subkapitola. Desenzibilace diagnózy by svou důležitostí neměla být postavena na roveň velkým kapitolám.

Popis vývoje psychoterapie jako takové rozhodně patří před kapitolu „Systemická psychoterapie“, která už je specifickým druhem.

V textu dochází k matoucím překrývání témat (popis poruch osobnosti v podkapitole „Výchovný vliv agresivních podnětů na dítě“).

V důsledku nesprávného citování student sám na sebe ušil bič nepřijatelnou větou: „V praxi se této poruše říká hraniční porucha osobnosti“ (str. 20). Hraniční porucha je jedním z typů emočně-nestabilní poruchy osobnosti, nikoliv jejím synonymem (a to ani v praxi). Obdobně (taktéž str. 20) „...porucha se začne projevovat kolem patnáctého roku věku“ (roz. disociální) – opět bez citace, opět nesprávně. Projevy zrovna disociální poruchy osobnosti jsou patrné již v dětství (např. Preiss, 2006; Hare, 1991), jen se nediodnostikují.

5. Jazykový styl a úprava práce:

Práce je bez gramatických a syntaktických chyb.

Při citacích diplomant respektuje normu ČSN ISO 010197, mnoho odstavců odborného obsahu je však bez příslušné poznámky pod čarou (namátkou např. str. 12, 13, 19, 20 i

dále) a budí dojem, že student citace odbývá. Nadto se v textu opakovaně objevují vágní věty (namátkou: str. 14 „výzkumníci stimulovali“ – kteří výzkumníci?, str. 15 „předpokládá se“ – kdo předpokládá?, str. 16 „studie ukazují“ – jaké studie?, str. 17 „výzkum agrese dosud ukazuje“ – opět: jaký výzkum? atd. atd.). Diplomová práce není populárně-naučný text a ze své podstaty vyžaduje bližší určení jakéhokoliv tvrzení nejlépe s citací primárních zdrojů. Se sekundárními zdroji se nelze spokojit (už jen v rámci prevence případných odchylek či neúplností), když je snadno dostupná literatura primární (str. 19 – teze z MKN-10 uváděny z Psychologického slovníku Hartla a Hartlové)

6. Stručná formulace dvou otázek, na které by měl(a) student(ka) odpovědět

při obhajobě:

1. Jaké pozorujete nedostatky v systemickém přístupu a narativní psychoterapii?
2. Které z technik se vám při práci s agresivními klienty nejvíce osvědčily?

7. Navrhovaná klasifikace:

velmi dobře/dobře

8. Doporučení či nedoporučení práce k obhajobě:

Doporučuji i přes velké výhrady k formě a obsahu teoretické části. Diplomant je dokázal vyvážit kvalitním zpracováním praktické části.

V Praze dne 13.5.2011

